

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Virginitas Mariæ ostenditur ex illis verbis Leuit. 12. Mulier si suscepto semine peperit masculum, immunda erit septem diebus. Sectio V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Virginitas Mariæ ostenditur ex illis verbis Leuit. 12.

Mulier si suscepto semine peperit masculum, immunda erit septem diebus.

SECTIO V.

I. **S**ecundum testimonium, quoad litteram sanctissimæ Deiparæ illa in conscriptis verbis proponitur: *Locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filiis Israel, & dic ad eos: Mulier si suscepto semine peperit masculum, immunda erit septem diebus iuxta dies separationis menstruæ. Et die octavo circumciderur infantulus: ipsa verò triginta tribus diebus manebit in sanguine purificationis suæ. Omne sanctum non tanget, neque ingreditur in Sanctuarium donec impleantur dies purificationis suæ: Sin autem fœminam pepererit, immunda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum fluxus menstrui, & sexaginta sex diebus manebit in sanguine purificationis suæ. Cumque expleti fuerint dies purificationis suæ, pro filio, sine pro filia deferet agnum anniculum in holocaustum, & pullum columbae, sive turturem pro peccato ad ostium tabernaculi testimonij, & tradet sacerdoti, qui offeret illa Domino, & orabit pro ea, & sic mundabitur a profluuii sanguinis sui. Ista est lex parientis masculum, aut fœminam. Quod si non inuenerit manus eius, nec potuerit offerre agnum, sumet duos turtures, vel duos pullos columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccato, orabitque pro ea sacerdos, & sic mundabitur.*

Verùm antequam ad probationem aggrediamur, explicanda breuiter lex est purificationis proposita. Igitur fœmina si pariebat masculum, erat immunda quadraginta diebus: si verò fœminam, duplicato numero, hoc est, diebus octoginta.

Sed erat tamen quædam istorum dierum partitio, quæ in contextu ponitur: nam in partu masculi primis septem diebus erat omnino immunda, ita ut ei esset interdicta non solum communicatio rerum sacratarum, quæ duplex erat, nimirum ingressus in Sanctuarium, hoc est, in tabernaculum, & postquam templum fuit inædificatum, illius etiam ingressus, & præterea usus de carnibus sacrificij: sed etiam communicatio profana cum hominibus, nec enim cum illa cibum, aut potum sumere aliquis poterat, quin pollueretur, nec ves eius contingere, nec ad illam vir eius accedere. Transactis verò primis septem diebus poterat quidem reliquis

triginta tribus communicare cum alijs, ac cibum sumere, nec manebat immundus, qui vestes eius contingeret: cæterum adhuc non poterat tangere es sacras, hoc est, nec ingredi in Sanctuarium, nec sacrificiorum carnibus vesci, & ita quadraginta dies immunditiæ illius complebantur.

Quod si fœminam pepererat, vtriusque immunditiæ dies duplicabantur: nam prima illa maior immunditia durabat duabus hebdomadibus, hoc est, quatuordecim diebus, in quibus & à communionem rerum sacratarum, & à consuetudine cum alijs arcebat: altera verò sexaginta sex diebus, quibus & communicatio quidem poterat cum alijs, sed interdictus tamen illi erat ingressus in Sanctuarium, & usus carniū sacrificiorum, & ita octoginta dies perficiebantur. Porro illud, quod dicitur: *si pepererit masculum immunda erit septem diebus iuxta dies separationis menstruæ: & pauld post: Sin autem fœminam pepererit, immunda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum fluxus menstrui*: illum sensum habet septem illis diebus, si masculum pariebat, aut quatuordecim, si fœmina, ita, te debere gerere, quemadmodum se gerebat secundum legem mulier menstruata, quæ septem etiam

Mulier mensura 7.

Quenam fuerit lex purificationis.

Quæ esset interdicta mulieri in partu masculi primis 7 diebus.

Quæ item reliquis triginta tribus.

In partu fœminæ utraque immunditia duplicabatur.

etiam diebus separabatur, vt dicitur Leuit. 15. vbi ita scriptum est, *Mulier quæ re-* diebus sepa-
deunte mens separatur fluxum sanguinis, septem diebus separabitur. Omnis, qui tetigerit eam, im- rabatur.
mundus erit usque ad vesperam: & in quo dormieris, vel sederis diebus separationis suæ, pollue- Leuit. 15. 19.
tur. Qui tetigerit lectum eius, lauabis vestimenta sua: & ipse lotus aqua pollutus erit usque ad
vesperam. Aduertit verò Abulensis non omne immundum in lege veteri fuisse
etiam separatam, sed illud duntaxat, cui conuictus, & cōmunicatio cum reliquis
interdicebatur: mulierem autem menstruatam non solum fuisse immundatam,
sed etiam separatā, similiterque omnē mulierem à partu separatā quoque fuisse
vel septem diebus, si masculū ederet, vel quatuordecim, si fœminam. Atque hæc
erat lex purificationis mulierum, quæ vel marem, vel fœminam pariebant.

Hoc ita constituto quæri solet à Doctoribus, cur lex purificationis, quam mo-
dò explicauimus, illis verbis proposita à Deo fuerit: *Mulier si suscepto semine pepe-* IIII.
rerit masculum: cum enim nulla mulier concipere, parereve possit, nisi suscepto
semine, superuacaneum videbatur conditionem illam adiungere, *Mulier si susce-* Dubium.
pto semine, nisi aliquid tibi mysterium latere Spiritus sanctus voluisset, videlicet
futuram aliquando fœminatam, nempe Virginem sanctissimam, quæ non susce-
pto semine & conceptura, & paritura esset. Abulens. q. 2. in 12. cap. Leuit. conten-
dit particulam illam, *si suscepto semine,* non fuisse adhibitam ad excipiendam Vir-
ginem, idque nititur probare primò, quoniam si lex illa sub ea conditione lata
esset propter Virginem, necesse erat, vt huiusmodi lex aliquid Virgini prodesset,
vt nimirum crederetur à Iudæis sine semine concepisse, atque adeo liberam, &
immunem esse à lege purificationis: id quod factum fuisse non cernimus, cum
Virgo legem seruauerit, & Iudæi similem de illa opinionem, atque de reliquis
matribus habuerint, quod scilicet suscepto semine concepisset: quin potius cō-
stat Iudæos putasse Christum fuisse filium Ioseph, vt habes Luc. 3. *Iesus erat inci-* Abulens.
piens quasi annorum triginta, vt putabatur filius Ioseph. Secundò argumentatur ex-
eo, quod si illa particula proposita in lege fuisset ad excipiendam Virginem, pro-
fectò ipsa Virgo tentasset se ab ea lege eximere, nec voluisset illam, vt reliquæ
mulieres immundæ, obseruare. Itaque concludit Abulensis illam particulam nō
fuisse ad Virginem excipiendam adhibitam, sed more loquendi Scripturæ, quæ
dictiones aliquas ad maiorem explicationem apponere consuevit. Denique col-
ligit. q. 3. sequenti, B. Virginem, obligatam fuisse ad seruandā purificationis legē:
imo addit temerarium esse asserere eam non fuisse purificationis lege obligatam.
Caiet. quoque nullum mysterium in illis verbis latere arbitratur in commēt. suis
super Leuit. legens enim ex Hebræo, *Mulier si faciet semen, & pariet masculum,* ait
non esse hoc loco sermonem de semine, quod est principium generationis, sed
de semine accepto profectu, ac prole, vt sapē aliàs, veluti Gen. 3. *Inimicitias ponam*
inter te, & mulierem, & semen tuum, & semen illius, quasi dictum sit: *Mulier si fecerit*
prolem, hoc est, si fertilis non fuerit, sed prolem generauerit. Eodem deflexit Hie-
ron. ab Oleastro in 12. cap. Leuit. vbi legit ex Hebræo: *Mulier cum seminificauerit,*
& pepererit masculum affirmatque non esse, cur vllum mysterium in iis verbis quæ-
ratur, cum seminificare sit prolem generare, atque adeo locum ita explicandum:
Mulier cum seminificauerit, id est semen, hoc est, prolem habuerit: additque ad hunc
sensum facillè trahi posse editionem vulgatam, cum semen pro filio, & prole sapē
vsurpetur, veluti Gen. 15. cum Abraham Domino dixit: *Mihi autem non dedit*
semen, id est, filium: & 1. Reg. 2. cum Heli Sacerdos dixit Helcanæ patri Samue-
lis: *Reddat tibi Dominus semen de muliere hac.* Denique eidem sententiæ subscripsit
Cornel. Iansen. in sua concordia Euangelica cap. 10.

V. Verum hæc sententia nullo modo est amplectenda, cum aduersetur communi Patrum sententia, quos inferius citabimus. Nec rationes Abulens. quidquam efficiunt. Non prima: quoniam non id fuit Spiritus sancti consilium in illa particula, & conditione adhibenda, ut Virgo purificationis legem non seruaret, quam illa non teneretur, aut ut eo tempore crederetur sine vlllo virginitatis præiudicio peperisse, sed ut postea ex eo testimonio probari posset intemerata eius virginitas, id quod omnes ferè Patres, Doctoresque communiter præstiterunt: quo fit, ut non superuacanea iudicanda sit illa cõditio, cum tantum Ecclesiæ profuerit ad virginitatem Deiparæ à Iudeorum perfidia, & Hæreticorum impietate vindicandam. Non etiam secunda: quoniam tamen Virgo sanctissima lege illa non tenebatur, ad humilitatem tamen eius, aliâque pietatis officia pertinuit eam

Respondetur
Caiet. &
Oleastro.
Psalm. 125. 5.

Gen. 1. 11.

Galatin.
Adrian. Fin.

Septuag.

Orig.

B. Virginem
non teneretur
lege purifica-
tionis statui-
tur ex Patri-
bus.

Iuseb. Emif.

Cyrril. Alex.

more ceterarum mulierum obseruare, ut postea fufius dicemus. Quod verò Caiet. & Oleaster afferunt, suscepto semine, idem esse, atque suscepta prole, ex eo quòd Hebraicè sit: *Mulier cum seminificauerit*, hoc est, ut ipsi interpretantur, si prolem ediderit, nullam vim habet: verbum enim $\gamma\gamma\gamma$, quod eo loco est, propriè serere, & seminare significat, veluti Psalm. 125. *Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent*: & nomen ipsam $\gamma\gamma\gamma$, id est, semen, non solum pro filio, sed etiam pro principio generationis accipitur, veluti Genes. 1. *Germinet terra herbam viuentem & facientem semen*: quare optimè vertit vulgatus, *Mulier si suscepto semine*: & ita quoque legunt Galatin. libro 7. Arcan. cap. 14. Hadrian. Finus libro 2. Flagelli contra Iudæos, cap. 3. ex eòque testimonio argumentantur ad virginitatem Deiparæ in conceptu, & partu Christi confirmandam. Accedit, quòd si, *suscepto semine*, idem esset, atque suscepta prole, nec mysterium aliquod lateret, essent haud dubiè ea verba superuacanea: satis enim fuisset dicere, *Mulier, qua pepererit masculinum*. Imo non obscurè ex ipsa lege colligitur fuisse mysterij causa eam conditione abhibitam, solum namque adhibetur in fœmina pariente masculinum: *Mulier, inquit, si suscepto semine peperit masculinum*, non verò in muliere pariente fœminam, de qua postea dicitur: *Si autem fœminam pepererit*. Cur epim non similiter dixit, *si autem suscepto semine fœminam pepererit*, nisi quia vna tantum mulier futura erat, quæ non suscepto semine masculinum erat paritura, ad quam solum excipiendam fuit ea particula adhibenda? Atque hoc eodem modo Septuag. interpretes legem illam intellexerunt, ita Græcè tranferentes, $\mu\upsilon\eta\ \eta\eta\eta\ \epsilon\alpha\tau\ \epsilon\tau\epsilon\ \rho\upsilon\alpha\ \iota\eta\delta$, hoc est, *Mulier quacunque, si seminata fueris*, hoc est, semen à viro receperit.

VI. Sed age ostendamus ex Patribus eam conditionem propter Virginem adhibitam in lege fuisse. Atque in primis Origen. hom. 8. in Leuit. *Consideremus*, inquit, *secundum historiam*, si non videtur quasi ex superfluo additum: *Mulier, qua conceperit semen, & peperit masculinum*, quasi posset masculinè aliter parere, nisi semine cõcepto. Sed non ex superfluo additur: ad discretionem namque illius, qua sine semine concepit, & peperit, istum sermonem præcautionis statuitur mulieribus legislator adiecit, ut non omnem mulierem, qua peperisset designaret immundam, sed eam, qua cõcepto semine peperisset. Et paulò post. Itaque non de superfluo addidit legislator: *Mulier si cõcepto semine pepererit filium*, sed exceptionem posuit, qua solam illam mulierem à reliquis mulieribus segregaret, cuius partus non ex conceptione feminis, sed ex præsentia Spiritus sancti & virtute altissimi fuerit. Idem docet Euseb. Emif. in purificatione sanctæ Mariæ: scriptum est in lege Moysi, quòd mulier, qua suscepto semine pepererit masculinum, immunda erit: hac lege beata Virgo non tenetur, qua nullo suscepto semine virgo concepit, virgo peperit, ad cuius distinctionem Moyses non dixit: *mulier, qua pepererit masculinum*, sed cum additamento, *Qua suscepto semine*. Consentit Cyrril. Alex. lib. 8. in Leuit. *Consideremus*, inquit, *secundum historiam*, si non videtur quasi ex superfluo additum: *Mulier, qua suscepit*

perit semen, & pepererit masculum, &c. sed non ex superfluo additur: ad discretionem namque illius, quæ sine semine concepit, & peperit, istum sermonem pro cæteris mulieribus legislator adiecit. Subscribit quoque D. Bernard. serm. 3. in purificatione Mariæ, *Quis, inquit, non aduertat in ipso sententia huius in initio liberam matrem Domini ab hoc præcepto: putas enim, quia dicitur Moses mulierem quæ peperisset filium, immundam esse, non timuerit super matre Domini blasphemiam crimen incurere, & idcirco præmiserit: si suscepto semine: alioquin, nisi parituram præuidisset sine semine Virginem, quæ necessitas erat de suscepto semine fieri mentionem? Patet itaque, quod lex ista matrè Domini non includat, non quæ suscepto semine filium peperit. Putas, ergo non poterat moueri animus eius, & dicere: Quid mihi opus purificatione? cur abstinere ab ingressu templi, cuius uterus virum nesciens templum factus est spiritus sancti? cur non ingrediar templum quæ peperit Dominum templi? nihil in hoc conceptu, nihil in partu impurum fuit, nihil illicitum, nihil purgandum: nimirum cum proles ista fons puritatis sit, & purificationem venerit saceredelicorum, quid in me legalis purificet observatio, quæ purissima facta sum ipso partu immaculato? Verè o beata Virgo, verè non habes causam, nec tibi opus est purificatione: sed nunquid filio tuo operatur circumcisio: esto inter mulieres tanquam una eorum, nam & filius tuus sic est in numero puerorum. Hæc ille, Et ne in singulorum Patrum verbis recedendis immoremur, idem expresse docet Beda, Theophyl. Euthym. in Luc. Titus Bostrorum Episcopus in expositione Euangelij Luc. 2. S. Ildesonus Episcopus Toletanus serm. 1. in purificat. Mariæ, Ericus hom. de purificat. Haymo Episcopus in expositione Euangelij Luc. 2. Guericus Abbas Igniacensis serm. 1. in purificat. Virginis, Laurentius Iustinian. in eodem festo, Petrus Blefensis serm. 1. in Purificatione, Procop. & alij. Denique idem obseruarunt plerique omnes eius legis interpretes, Lyranus, Hugo Cardinalis, Dionysius Carthusianus, Paulus Burgensius super eam legem Leuitici.*

Ex his manifestum relinquitur mysterij causa conditionem illam in lege adhibitam fuisse, videlicet ad excipiendam Virginem sanctissimam, significandamque ad litteram illibatam eius in conceptu, & partu integritatè, atque ad eodè sacerdotem Deiparà non fuisse lege purificationis obligatam, vt cæteri omnes Patres disertis verbis affirmant, vt nimis audeat dixerit Abulensis temerarium esse dicere fuisse Virginem à lege purificationis exemptam: cum potius plusquam temerè dicatur obligatam ea lege fuisse, nec in illis verbis vllum latere mysterium, cum non solum sit contra cõmonem Doctorum, & interpretum expositionem, sed etiam contra vnanimem Patrum doctrinam, iuxta quorum sensum Scripturam sacram interpretari debemus, quemadmodum definit Concilium Trident. sess. 14. Præterea, inquit, ad coercendam petulantia ingenia, decernit sacrosancta Synodus, vt nemo sua prudentia innixus in rebus fidei, & morum ad edificationem doctrina Christiana pertinentium sacram Scripturam ad suos sensus contorquens contra eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione scripturarum, aut etiam contra vnanimem cõsensum Patrum ipsam scripturam sacram interpretari audeant, etiam si huiusmodi interpretationes nullo vnquam tempore in lucem edende forent. Qui contra fecerint, per ordinarios declarentur, & pœnis à iure statutis puniantur. Hactenus Concilium. Cum igitur sit vnanimis consensus Patrum in illa lege Leuitici fuisse eam conditionem appositam ad sanctissimam Virginem excipiendam, efficitur, vt ex eo loco ad litteram sanctissimæ Deiparæ integritas in conceptu, & partu Christi efficaciter comprobetur.

Q ij

D. Bernard.

Beda.

Theophyl.

Euthym.

Titus.

D. Ildesons.

Ericus.

Haymo.

Guericus.

Lauren. Iust.

Pet. Blefens.

Lyran.

Hugo Card.

Dion. Carth.

Paulus Bur.

VII.

Concluditur

Deiparam

non fuisse

lege purifica-

tionis obliga-

tam.

Scriptura sa-

cra interpre-

tanda iuxta

vnanimem

cõsensum

Patrum.

Conc. Trid.